

Vinko ČESI

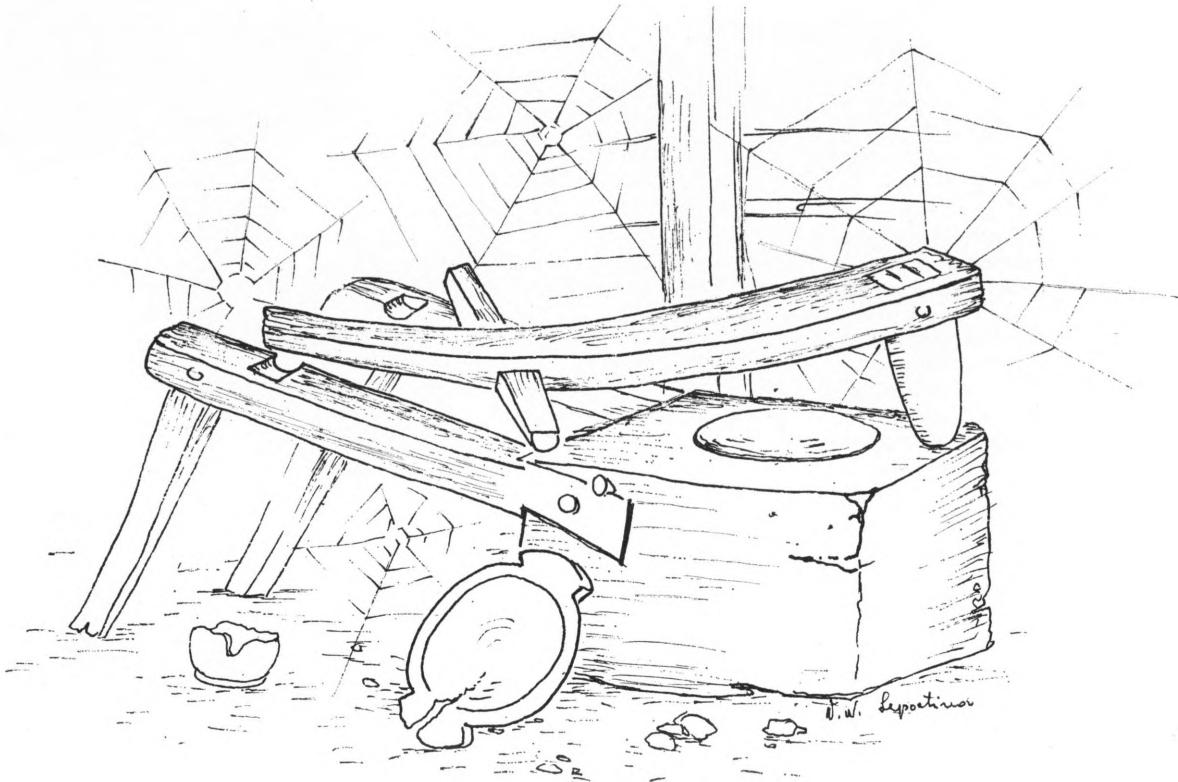
Zemlja je pjesma

(Podravski zapis)

Vedrije je nad Podravinom!
Tu novi asfalt, tamo velike, gradske, hiže,
brndji i sve više traktora po uzdravskim
mekotam; Ijudska su bezbrižja veća.

Glavni su posli prešli.
Štef jasle popravlja.
Kuma Bara pajceke hrani.
Tomina črepa na hiži menja.
Svakodnevница Kloštra, Virja, Koledinca,
Gole ...

(Nikola Večenaj)

— Ste čuli, sosed, da je Štef Piskačev došel z Nemčije na urlab?

— Ne, nesem. A gda vrage?

— Preksnočka.

— Je, onda treba skočiti na breg, da se spripovedamo.

Pajdaši, popevke i srablivec. Čuček, Čvrka, Jendraš, Tonda, Vujec, Joško, Đuro, Ero. Fišpaprikaš, jeger, šunka, špek i luk, odojček ...

Polek navade stare
društvo se zestalo je.
Imalo ne imalo pare
glavno da veselo je.

Pepek je već pajceka spekel (Mato ga je borme dugo iskal), pajdaši v Tončovoj, već kmičnoj kleti nazdravljaju.

— Onda, Štef, kak je v Nemčiji?

— Bogme se teže i teže. Doduše, zasluži se, ali je teško za posel. Ak se skuca 1500 marki na mesec, bog bogova.

— A kak ti Joža duras?

— Pa, da praf velim, zide se, hajt. Zaslil sem se v Đurđevcu. Tam ti je koprivnički »Bilo-Kalnik« napravil novu tvornicu. Bormeš delamo nameštaja i za izvoz.

— Em naj reči!

— Je, je. A žena je ze starci domaj. Obdelavla zemlo, hranimo svinje, krave. Kupil sem i traktora pak se posli brže naprave. I deca so već velika. Ivica je već na fakultetu v Zagrebu, tehniko si je zbral. Njega to jako zanima. Pak nek, rekel sem. Nego, dej, živili!

Idu cajti i kupice spomenka, bude i smijeha i šale, popevke ...

— Jel ti, matura, znaš kak je Ivok išel kre bertije, a na vrate je pisalo: denes za novce, zutra zabadav. On se zamisli pak sam sebi veli: »Ah onda denes nebom pil. Bom zutra dok bo zabadav.« I dojde on zutra pred birtijo, a isto je tak pisalo. A on je glasno sam sebi rekel: Ivok, Ivok, jel vidiš kakov si hurmak ...

— Bormeš zgodno. A znaš ti, sosed, kak so negda v Severovci melina delali. Rekli ljudi: zakaj da hodimo tijam na Dravo po melju, kad moremo i mi melina imeti. Naprave oni melina i vu tem toga ide jen čovek pak pita: »Kaj to delate?«. »Melina«, veliju. »A gde vam je voda?«. »E, na to se viđiš nesmo setili« ...

— Lepoga so si vraka naprtili na glavo, ha, ha, ha.

Riječ ode do sela, pogled po čitavoj zelenoj plahti uz veliku rijeku. Kao da su stoljeća ovdje preskočena. Nema krležijanski »zabačene provincije«: sela asfaltirana, domaćinstva s frižiderima, televizorima, trak-

torima. Manje znoja natapa podravske braze. Njive daju više. I ljudi. Slamnjače hiže ščućurile se kak bogice pokraj ogromnih zidanica i broje svoje zadnje cajte. Ovdje se jede gibanica devet vrsti pa se za njom ližu prsti. Nema kanasa u bijelim gaćama od debelaša, niti gospodara s plavim frtunima. Ostaju sjećanja na jedan preživjeli svijet koji je »kak marha drezgal«.

Zemlja je podravska kao poezija. Zato: »Najlepše sonce tuka me greje« ...